

Corbea și rezultatele ei. Acțiunea sa ar putea fi cunoscută și mai bine dacă s-ar studia corespondența sa cu cancelarul Golovkin, cu Cantacuzinii și cu patriarhul Ierusalimului, corespondență semnalată încă de Gr. Tocilescu, — după cum ne informează autorul.

Alături de atâtea nume cunoscute de boieri moldoveni intrați în serviciul țarului Rusiei, N. Corivan și M. Ciolan vin să adauge unul nou și anume Meleghie Lungul, dînd date interesante din activitatea lui în anii 1707 și 1711. (*Un boier moldovean în slujba lui Petru I*).

Cunoașterea în detalii a campaniei de la Prut, încheiată cu lupta de la Stănilești, se îmbogățește prin traducerea în limba romină și comentarea unor părți din « *Jurnalul feld-mareșalului B.P. Șeremetev despre campania de la Prut (1711)* » prezentate de C. Șerban. Autorul a știut să selecționeze foarte judicios pasagiile cele mai importante din acest jurnal și trage concluzia că la Stănilești armata rusă nu-și epuizase încă forțele și că ar fi fost în stare să mai continue lupta.

Sînt interesante cele două documente, necunoscute pînă acum în relațiile ruso-romine: proclamația către Moldoveni — în special în problemele recrutării și scrisoarea lui Dimitrie Cantemir către Șeremetev, în care cere să se facă mai repede joncțiunea celor două armate. Din numeroasa bibliografie existentă asupra acestei campanii ar trebui traduse și alte izvoare.

Un studiu de o deosebită importanță este acela al lui D. P. Bogdan, intitulat: *Textele slavo-romine în lumina cercetărilor rusești*. D-sa prezintă cataloagele, studiile și albumele paleografice, studiile și edițiile de manuscrise și documente, studiile de diplomatică, epigrafie etc., adică într-un cuvînt toate cercetările rusești referitoare la textele slavo-romine, fie ele cronici, documente, inscripții ș. a.

Am putea spune că nu există slavist care, abordînd un text slav oarecare scris pe teritoriul țării noastre, să nu-și fi pus întrebarea dacă nu cumva a fost vreodată studiat de către unul din numeroșii învățați ruși din secolul trecut, dar ale căror lucrări, cu excepția cîtorva mai răspîndite, ca acelea ale lui Ulianițki sau Iațimirski, au rămas în cea mai mare parte necunoscute cercetătorilor noștri. E deajuns să menționăm afirmația lui D. P. Bogdan, că și slaviști de valoarea lui Ion Bogdan și M. Costăchescu au avut scăpări în ceea ce privește utilizarea aceleiași bibliografii, atunci cînd și-au publicat importanțele lor colecții de documente slave.

Dacă ținem seama, că marea colecție de documente slave și rominești a Academiei RPR, a cărei publicare continuă, nu este un codex, adică nu reproduce și documentele publicate în diverse colecții străine, dintre care unele rarissime, ne dăm ușor seama de marele serviciu pe care autorul îl aduce tuturor slaviștilor romini, fie ei istorici sau filologi.

Valoarea studiului lui D. P. Bogdan crește și mai mult prin aprecierile critice făcute de diverși cercetători, sau de domnia-sa asupra aceluiași ediții. E regretabil că acest studiu trebuie să apară îmbucătățit în diferite publicații. E cazul ca diversele lui părți să fie adunate la un loc și publicate într-un volum unitar, alcătuiind un instrument de lucru care nu trebuie să lipsească din biblioteca personală a oricărui cercetător.

Din lipsa de spațiu nu insistăm asupra celorlalte studii ce îmbrățișează diferite probleme: V. Ciobanu semnează articolul A. S. Pușchin și *literatura romină*, Gh. Ungureanu arată: *Contribuția Rusiei la crearea armatei naționale a Moldovei*, cu prețioase date de arhivă, iar Gh. Potra arată greutățile întîmpinate de primul medic romin din Țara Românească, în timpul studiilor sale în Rusia, pe vremea Regulamentului Organic. Este vorba de doctorul N. Gănescu, care a participat și la revoluția de la 1848.

Școala revoluției populare ruse din 1905 în Transilvania, formează obiectul unui documentat articol semnat de I. Cicală și A. Egyed, iar I. Focșeneanu arată *Colaborarea militară ruso-romină în 1877—78 și cîștigarea independenței de stat a Romîniei*. Culegerea se încheie cu prezentarea unor manuscrise rusești din Biblioteca Universității din Iași, semnată de A. Andronic.